

ABDULHAMID CHO'LPON

Mirsoliyeva Durdonaxon

*O'zbekiston davlat san'at institutining
Qo'g'irchoq teatr aktyorligi 4-bosqich talabasi*

Adabiyot har bir millatning madaniy merosining eng muhim ifodalaridan biridir. Bu nafaqat bilim va o'yin-kulgi manbai, balki qadriyatlar va tarixni saqlash va uzatish vositasi bo'lib xizmat qiladi. O'zbekiston boy tarix va madaniyatga ega mamlakat sifatida ko'plab taniqli adabiy shaxslarni vujudga keltiradi. XX asrning eng buyuk o'zbek yozuvchilaridan biri Abdulhamid Cholpon bo'lib, uning asarlari o'zbek adabiyotiga katta hissa qo'shgan va jahon madaniyatini boyitgan. Ushbu maqolada Abdulhamid Cholponning hayoti va ijodini, shuningdek, uning o'zbek adabiyoti va jamiyatiga muhim ta'sirini ko'rib chiqamiz.

Bolalik va dastlabki yillar

Abdulhamid Cholpon (haqiqiy ismi Chalaldin Ibrohimovich Cholponbayev) 1914 yil 20 sentabrda Qirg'izistonning Chuy viloyatidagi Cholpon qishlog'ida (hozirgi Qirg'iziston) tug'ilgan. Uning oilasi an'anaviy va sodda edi va yosh Chalaldinni tarbiyalash va o'qitish, shu jumladan oiladan boshlandi. U oilaning o'n beshinchi farzandi edi va uning oilasi ta'limga katta e'tibor qaratdi. Ota-onalar Chalaldinning sevimli mashg'ulotlari va qiziqishlarini rag'batlantirdilar, bu uning kelajakda shaxs va yozuvchi sifatida shakllanishida muhim omil bo'ldi.

Bolaligidan Chalaldin adabiyotga moyilligini kashf etdi. U she'rlar va hikoyalar yozishni boshladi va uning iste'dodi tezda namoyon bo'ldi. Shuningdek, u turli mamlakatlar va madaniyatlarning adabiy asarlarini o'qish va o'rganishga ishtiyoqli edi. Bu uning dunyoqarashini boyitdi va o'z asarlarini yaratishga ilhomlantirdi.

Ta'lim va adabiy yutuqlar

Vaqt o'tishi bilan Chalaldin Cholponbayev adabiy ta'lim oldi va Sovet Ittifoqida taniqli yozuvchi bo'ldi. Uning birinchi she'rlari va hikoyalari rus tilida yozilgan va adabiy jurnallarda nashr etilgan. 1936 yilda u o'zining birinchi she'rlar to'plamini nashr etdi, u ham tanqidchilar, ham o'quvchilar tomonidan olqishlarga sazovor bo'ldi.

Cholponbayev o'zbek tilida ham yozgan, bu uning ishini O'zbekistonda va boshqa o'zbek viloyatlarida kengroq auditoriya uchun ochiq qilgan. Uning asarlari she'rlar, hikoyalar, insholar va romanlarni o'z ichiga olgan turli xil mavzular va janrlarni qamrab olgan. Uning uslubi o'ziga xos va taniqli bo'lib, u ko'pincha muhim ijtimoiy va madaniy masalalarga murojaat qilgan.

Ijtimoiy Faoliyat

Abdulhamid Cholpon faqat adabiy faoliyat bilan cheklanib qolmadi. U o'zbeklar va Markaziy Osiyoning boshqa xalqlari huquqlari uchun faol jamoat arbobi va kurashchi bo'lgan. U o'z asarlarida ijtimoiy adolat, milliy o'ziga xoslik va inson huquqlari

masalalarini ko'targan. Uning asarlari ko'pincha o'z xalqining kelajagidan qo'rqish va umidlarni va jamiyatni mustahkamlash istagini bildirgan.

Uning ijtimoiy faoliyatining muhim jihati qirg'iz adabiyotini qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish edi. U Qirg'iziston yozuvchilar uyushmasining asoschilaridan biri bo'lib, Qirg'iziston adabiy madaniyati rivojiga katta hissa qo'shgan.

Ta'sir va meros

Abdulhamid Cholpon o'zbek va qirg'iz adabiyotlarida o'chmas iz qoldirdi. Uning asarlari O'zbekistonda ham, undan tashqarida ham o'qilishi va o'rganilishi davom etmoqda. Uning adabiy merosi o'zbek va qirg'iz madaniyatlarining boyligi va go'zalligini aks ettiruvchi ko'plab she'rlar, hikoyalar va romanlarni o'z ichiga oladi.

Cholpon shuningdek, qirg'iz adabiyoti rivojlanishiga katta hissa qo'shdi va sovet mustamlakachiligi davridan keyin qirg'iz tilini tiklash va ommalashtirishga yordam berdi.

Xulosa

Abdulhamid Cholpon taniqli o'zbek va qirg'izistonlik yozuvchi, gumanist va jamoat arbobi bo'lib, uning ishi avlodlar uchun dolzarb va ilhomlantiruvchi bo'lib qolmoqda. Uning asarlari nafaqat Markaziy Osiyo madaniyati va xalqlarini ulug'laydi, balki muhim ijtimoiy va madaniy masalalarni ham ko'taradi. Uning hayoti va ijodi so'z va adabiyot qanday qilib jamiyatni o'zgartirish va madaniy merosni saqlash uchun kuchli vosita bo'lishi mumkinligiga misol bo'la oladi.

FOYDALANILGAN WEB-SAYTLAR:

1. Tafakkur.net sayti
2. Ziyouz.com sayti
3. Qomus.info sayti
4. Saviya.uz sayti
5. Shosh.uz sayti
6. Vikipediya
7. Yoair.com sayti